

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Освітня програма	8279 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8279
Назва ОП	Українська мова і література
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Діброва Ольга Віталіївна, Москальчук Ганна Олексіївна, Дяченко Наталія Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.03.2023 р. – 18.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://um.kpnu.edu.ua/opp-filolohiia-ukrainska-mova-i-literatura/>
https://drive.google.com/file/d/1gqf3tS2QWfLiNLdL-PgZzX3X-Y6_ETQ/view

Програма візиту експертної групи <https://um.kpnu.edu.ua/opp-filolohiia-ukrainska-mova-i-literatura/>
<https://drive.google.com/file/d/1Q44wqzhEcpALktmqXUPZo2I8AxxZaJ2b/view>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження від ОП «Українська мова і література» й організації освітнього процесу в К-ПНУ є позитивним. Розглядана ОП відповідає суспільній місії та стратегії університету й спрямована на інтеграцію у світову освітню спільноту, забезпечує якісну філологічну підготовку здобувачів вищої освіти та має чіткі перспективи розвитку й удосконалення. Зміст і структура ОП дозволяють досягти програмних результатів навчання. У К-ПНУ функціює достатньо ефективна система забезпечення якості освіти, що є запорукою подальшого вдосконалення ОП. Взаємодія зі стейкхолдерами має реальний, а не формальний характер. Університет під час реалізації ОП використовує потужну навчально-методичну базу для очної та дистанційної освіти. Матеріали на сайті дають вичерпну інформацію про доступ до ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО, сама програма є актуальною для регіону, перебуває в постійному русі на шляху до вдосконалення. 2. До формування цілей ОП та ПРН залучаються представники всіх зацікавлених сторін. 3. ОП побудована на ґрунтовному аналізі тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. 4. На процес формування переліку компетентностей і ПРН, зміст і структуру ОП вплинув досвід аналогічних, насамперед вітчизняних ОП. 5. ОП дає можливість досягти ПРН, визначених стандартом ВО. 6. ОП логічно побудована й чітко структурована за змістовими блоками. Її структура зазнає позитивних змін відповідно до виявлених під час моніторингових процедур недоліків. 7. Здобувачі задоволені змістом, обсягом і організацією практики, а випускники й роботодавці - рівнем практичної підготовки. 8. Зміст і структура ОП передбачають набуття здобувачами soft skills, випускники цілком задоволені їх рівнем. 9. Вибір форм та методів навчання відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 10. Детальна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у формі силабусів та робочих програм навчальних дисциплін розміщена у вільному доступі на сайті закладу ВО. 11. Чіткість, зрозумілість правила прийому на навчання за ОП. Високий ступінь інформування здобувачів вищої освіти щодо правил прийому на ОП. Позитивною практикою є визначення пріоритетними української мови / української мови і літератури свідчить про врахування особливостей ОП. 12. Науково-педагогічні працівники та студенти забезпечені відповідними умовами для успішної наукової діяльності під час реалізації ОП. 13. ЗВО здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації. Укладені угоди про співпрацю з закордонними партнерами є передумовою для систематичних академічних обмінів. 14. Розвинена матеріально-технічна база, зокрема навчально-методичне забезпечення, сприяє досягненню цілей освітньої програми і програмних результатів навчання. Простір ЗВО відкритий для людей з особливими освітніми потребами. Завдяки облаштуванню укриттів та роботі соціально-психологічної служби ЗВО забезпечує можливість навчання під час війни. 15. Відкритість процесу обговорення проєкту ОП й оприлюднення таблиці наданих пропозицій забезпечує широку залученість стейкхолдерів до публічного обговорення і процесу удосконалення ОП та освітньої діяльності за нею. 16. Оприлюднення у відкритому доступі Інформаційного пакету ОП дозволяє ознайомитися з усіма аспектами освітньої діяльності під час реалізації ОП, а також показує особливості функціонування ОП в структурі Університету.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. Вивчення закордонного досвіду реалізації аналогічних ОП відбувається тільки шляхом спільної участі в наукових проєктах та під час стажування. 2. Неповною мірою використано можливості залучення випускників для моніторингу й удосконалення ОП: інтерв'ювання показало, що їх недостатньо залучено до моніторингу через опитування; представника від цієї групи стейкхолдерів не включено до складу проєктної групи. 3. У поодиноких випадках у силабусах ОК не зазначено очікуваних результатів навчання (ОК 04, ОК 06), неналежно структуровано тематику занять (ОК 02); у всіх силабусах наявна технічна помилка в таблиці "Рейтингова оцінка з кредитного модуля" (100 і більше). 4. Здобувачі неповною мірою ознайомлені з порядком дій у конфліктних ситуаціях. 5. Продовжити й поглибити практики інформування здобувачів про переваги та можливості навчання поза межами ЗВО в заходах неформальної освіти. 6. У поодиноких випадках у НПП не зазначено публікацій, які б відповідали змісту освітніх компонент (ОК 23), котрі вони викладають. 7. Неузгодженість між ланками освіти щодо зарахування результатів, здобутих у неформальній/інформальній освіті. 8. Відсутні випадки участі здобувачів у програмах академічної мобільності. Рекомендації: 1. Проєктній групі при наступному перегляді ОП більш предметно вивчати й ураховувати досвід аналогічних ОП закордонних ЗВО. 2. Гаранту ОП: 1) протягом 2023-2024 н.р. активізувати практику проведення опитувань випускників ОП; 2) у проєкті ОП 2023 р. включити до складу проєктної групи представника випускників. Відділу профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників К-ПНУ розглянути можливість створення Асоціації випускників. 3. НПП, відповідальним за забезпечення відповідних ОК, упродовж місяця з дня оприлюднення рекомендацій виправити недоліки в силабусах. Відповідальним особам розмістити відкориговані документи на сайті ЗВО та в системі Moodle. Гарантові ОП забезпечити контроль за усуненням цих недоліків та дальший моніторинг НМЗ ОК. 4. Кураторам академічних груп протягом перших двох місяців навчання ознайомлювати здобувачів з їхніми правами та обов'язками в разі виникнення конфліктних ситуацій відповідно до нормативної бази ЗВО. 5. Переглянути шкалу відсотків оцінки унікальності курсової роботи, де рівень унікальності визначено "не менше 30%", що є заниженим рівнем для якісної роботи. 6. Завідувачам відповідних кафедр та гаранту перед початком наступного навчального

року на етапі планування навчального навантаження відстежувати наявність у викладачів публікацій, які б відповідали змістові усіх ОК, які вони планують викладати. НПП до початку 2023–2024 н.р. охопити публікаційною активністю усі ОК, викладання яких вони забезпечують. 7. Узгодити дії між учасниками освітнього процесу й оптимізувати процес зарахування результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті. 8. Упродовж наступних років активізувати залучення здобувачів до програм академічної мобільності.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко визначені цілі, що корелюють зі Стандартом спеціальності, сфокусована на підготовку фахівців з активною громадянською, конкурентоспроможних до європейської та євроатлантичної інтеграції позицією, здатних розв'язувати складні задачі й практичні проблеми в галузі української, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням й оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної міжособистісної, міжкультурної та масової комунікації. Її мета пов'язана з місією та стратегією Стратегії розвитку К- ПНУ на 2020–2030 роки (<https://cutt.ly/pI7YWh>), зокрема в частині освітньої, наукової, міжнародної та культурно-просвітницької компонент (с.4-5). Про суголосність цілей ОП місії та стратегічним цілям розвитку університету йшлося під час зустрічей з ЕГ з гарантом та представниками адміністрації К-ПНУ. Ректор ЗВО С.Копилов, перший проректор В.Дубінський повідомили, що класична ОП “Українська мова і література” поряд з педагогічними спеціальностями має свою важливу нішу, вона є цінним надбанням університету, вагомим іміджевим складником і водночас відповіддю на вимоги часу. На основі викладеного можемо зробити висновок про відповідність цілей ОП місії та стратегії університету, їх обговорення в зовнішньому середовищі існування ЗВО, їхню актуальність та реалістичність. Унікальність ОП, за Відомостями про СО, полягає в урахуванні досвіду наукових шкіл ЗВО, “виваженому поєднанні ОК загальної, професійної та практичної (навчальних – фольклорно-діалектологічної, фахової філологічної і виробничої філологічної практик) підготовки, а також запропонованими до каталогу вільного вибору дисциплін, що уможливають поглиблення знань здобувачів з етнолінгвістичних особливостей регіону, історії літературного краєзнавства на Поділлі й ін”. Зазначене не робить ОП унікальною, однак засвідчує її особливість та належне врахування регіонального контексту. Отже, цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО, сама програма є актуальною для регіону, постійно оновлюється й удосконалюється.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічей з гарантом, НПП, здобувачами, випускниками та роботодавцями ЕГ переконалася в тому, що у ЗВО в процесі розробки й моніторингу ОП вивчають і враховують потреби та інтереси різних груп стейкхолдерів. З цією метою відбувається щорічне публічне обговорення проекту ОП, важливими елементами якого є детальне анкетування для всіх груп стейкхолдерів, розроблене відділом моніторингу (ознайомитися з опитуваннями або взяти участь у них можна, відвідавши Портфоліо ОП “Українська мова і література” на сторінці кафедри української мови <https://cutt.ly/f4Wjd5R>), розширені засідання випускової кафедри. ЕГ мала змогу пересвідчитися в активній участі роботодавців та академічної спільноти в обговоренні ОП: їх запрошували здійснити експертне оцінювання змісту ОП, врахували їхні пропозиції щодо цілей, ПРН (скориговано ПРН18, додано ПРН 20-22), структури, обсягу й змісту практичної підготовки здобувачів вищої освіти, що підтвердили під час Відкритої зустрічі та Зустрічі 7 Т.Тищенко, І.Гороф'янюк, І.Райбедюк, Т.Ястремська, Т.Карпова, Ю.Пташник, І.Шелепницька та ін. На фокус-групах спостережено тісну співпрацю між здобувачами ОП та НПП. Для підвищення ефективності неформальної комунікації гарант створила в застосунку “Вайбер” групу “Моволюби”. Крім того, на інституційному рівні інтереси студентів вивчали шляхом опитувань, наприклад «ОПП «Українська мова і література» у баченні здобувача ВО» (<https://cutt.ly/dU7yUkz>), запрошення на розширені засідання кафедри, де обговорювали ОП (прот. №14 від 19.11.2019 р.; прот. № 2 від 06.11.2020 р., прот. №16 від 15.11.2021 р., прот. №15 від 15.11.2022 р.). На Зустрічі 4 А.Кушнір, В.Доннікова, В.Коломієць, Т.Рубан повідомили, що їхні пропозиції було враховано (докладніше див.: 8.2). Представника здобувачів освіти Д.Цегельник (наразі - випускницю) було включено до складу проектної групи, однак представників роботодавців і випускників наразі не залучено. Під час Зустрічі 6 лише один із запрошених випускників відзначив, що брав участь в опитуванні і висловлював побажання щодо вдосконалення ОП, хоча всі присутні схвально висловлювалися про ОП, НПП та свої компетентності, здобуті за роки навчання в ЗВО.

Зауважимо, що в К-ПНУ розроблено «Положення про освітні програми в К-ПНУ» (<https://cutt.ly/MPaUYaY>). У розмові з різними фокус-групами ЕГ пересвідчилася, що положень цього документу послідовно дотримуються. Отже, на думку ЕГ, вивчення потреб стейкхолдерів та залучення їх до обговорення цілей, ПРН та ОК на ОП має реальний, а не формальний характер.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Проаналізувавши структуру й змістове наповнення ОП, ЕГ переконалася в тому, що розробники розглядають ОП глибоко обізнані в сучасному українському мовознавстві й літературознавстві (див. також: 1.2, 6.1), вони є активними науковцями, які мають досвід реалізації дослідницьких проєктів, співпраці з представниками інших ЗВО (<https://cutt.ly/L87hxbu>). Тенденції ринку праці вивчаються через взаємодію з роботодавцями, зокрема органами місцевого самоврядування (договори про співпрацю розміщено на сайті випускової кафедри <https://cutt.ly/b87z1At>). Під час фокус-груп роботодавці та випускники повідомили про відповідність ОП вимогам ринку праці (Т.Шелепницька, Т.Карпова, В.Беник, Н.Льєва та ін.). Заявлені цілі ОП й ПРН, її перманентне оновлення й удосконалення дозволяють випускнику бути конкурентоспроможним на ринку праці, адже передбачають комплексне набуття фундаментальних знань і практичних навичок, що дозволять бути кваліфікованим, адаптивним й успішно реалізувати себе в професійній діяльності. Регіональний аспект функціонування ОП відображено в ОК 11, ОК 20, ОК 24.01, ВК Літературне краєзнавство. Про особливості врахування регіонального контексту в ОП під час проходження практик та залучення здобувачів до роботи навчально-наукових лабораторій (літературного краєзнавства, етнології, діалектологічних досліджень) на зустрічі з НПП повідомила Н.Коваленко. Н.Шеремета зауважила, що ПРН 13 передбачає здатність аналізувати й інтерпретувати твори української та світової художньої літератури й усної народної творчості, зокрема й у регіональному контексті. Він є наскрізним для усіх літературознавчих дисциплін. Н.Шеремета повідомила про активну співпрацю з науковими установами й вітчизняними ЗВО (ІУМ НАН України, Інститутом літератури ім. Т.Г.Шевченка, університетами Хмельницького, Рівного, Луцька, Умані, Миколаєва, Дніпра, Одеси та ін.). Результати цієї співпраці вплинули на формулювання цілей і ПРН (додано ПРН20-22), уточнення мети ОП, уточнення фокусу ОП (див. Відомості про СО), упровадження матеріалів науково-дослідної роботи у викладання ОК та ін. Вивчення й упровадження закордонного досвіду реалізації аналогічних освітніх програм відбувається за наслідками участі НПП у наукових проєктах, під час стажування, напр., результати міжнародного стажування О.Рарицького «Мова і освіта» (м.Познань, 2020) відбито в змістовому наповненні ОК15; Н.Коваленко і Б.Коваленко «Професійна підготовка сучасного філолога: використання європейських практик в освітній системі України» (м.Ченстохова, 2021) сприяло вдосконаленню змісту ОК історико-лінгвістичного циклу. Отже, ОП побудована на ґрунтовному аналізі тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту; досвід аналогічних, насамперед вітчизняних ОП вплинув на формування переліку ПРН, зміст і структуру ОП, наповнення ОК.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Українська мова і література» відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Міністерством освіти і науки України. ОП забезпечує досягнення всіх ПРН, визначених у відповідному стандарті.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

За результатами акредитаційної експертизи, ЕГ вважає, що сильними сторонами ОП у контексті цього критерію є те, що: цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО, сама програма є актуальною для регіону, перебуває в постійному русі на шляху до вдосконалення; до формування цілей ОП та ПРН регулярно залучаються представники всіх зацікавлених сторін; ОП побудована на ґрунтовному аналізі тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту; на процес формування переліку компетентностей і ПРН, зміст і структуру ОП вплинув досвід аналогічних, насамперед вітчизняних ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкою стороною в контексті цього критерію ЕГ вважає те, що вивчення закордонного досвіду реалізації аналогічних освітніх програм відбувається тільки шляхом спільної участі в наукових проєктах, під час стажування;

неповною мірою використано можливості щодо залучення випускників для покращення ОП. Рекоменуємо: 1. Проектній групі при наступному перегляді ОП більш активно вивчати та враховувати досвід аналогічних закордонних ЗВО. 2. Удосконалювати практику врахування інтересів та пропозицій різних груп стейкхолдерів при перегляді цілей та програмних результатів навчання. Гаранту ОП у проекті ОП 2023 року включити до складу проектної групи представників випускників. Також розглянути можливість залучити до проектної групи представників роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Критерій 1 “Проектування та цілі освітньої програми” має рівень відповідності “В”. При визначенні остаточної оцінки ЕГ проаналізувала сильні та слабкі сторони в контексті цього критерію. Встановлено, що ОП має чітко сформульовані цілі й дозволяє досягти програмних результатів навчання, обумовлених позицією стейкхолдерів і тенденціями розвитку спеціальності. Визначені в підкритеріях 1.2 та 1.3 слабкі сторони не є критичними й не впливають на загальний рівень відповідності критерію, натомість акцентують увагу на перспективах удосконалення ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП становить 240 кредитів. ЗВО керувався пп. 14 п.1 ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту». Загальний обсяг обов'язкових ОК становить 180 ЄКТС, вибіркових – 60, що відповідає вимогам п. 4 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту». Аналіз ОП показав, що її обсяг загалом та окремих освітніх компонентів, зокрема у кредитах ЄКТС, відповідає Положенню ЗВО Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://cutt.ly/iSwo68s>), а також Стандарту першого (бакалаврського) рівня – бакалавра оз «Гуманітарні науки» оз5 «Філологія» (<https://cutt.ly/SlMRuhd>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ дійшла висновку, що ОП є чітко структурованою та збалансованою змістовно: логіко-структурна побудова ОП є виваженою й послідовною (структурно-логічна схема системно демонструє взаємозв'язок ОК, опанування яких завершується контрольними заходами). ОК поділяються на змістові блоки обов'язкові (ООК) та вибіркові (ВОК). Зі свого боку обов'язкові ОК - на ООК загальної (ОК 01–05) і ООК професійної підготовки (ОК 06–28). Навчальний план сформований відповідно до опису ОП та структурно-логічної схеми. Табл. 3 Відомостей про СО демонструє, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми і ООК. Для оволодіння загальноосвітніми компетентностями в ОП введено ОК 01 Історія та культура України (ЗК 1-6, 10-12,14), ОК 02 Іноземна мова (ЗК 5,6,8,9,11,12,15). Щодо ОК 02 викликає застереження логіка подання матеріалу: хоча тематика занять урахує специфіку ОП “Українська мова і література”, але виглядає, що відомості про українських митців розміщено механістично. Наприклад, кредитний модуль 2, змістовий модуль 1 розташування таке: Тема 8. Canada (reading comprehension). Тема 9. Maria Matios. Word-Order. Тема 10. Australia (reading comprehension); у змістовому модулі 2: Тема 2. New Zealand (skim reading). Connectives of Contrast. Тема 3. Lina Kostenko. –Ing and to- forms. Тема 4. Climate Extremes. ОК оз Філософія (ЗК 1-7,10-12). ОК 04 Соціально-правові студії (ЗК1-8,11,12,14,15) - у силабусі вміщено лише ПРН і бракує РН, як це представлено в інших силабусах цього блоку. ОК 05 Фізична культура (ЗК2,5,8,11). ОК 01 та інші структурні компоненти (як ОК 11, ОК 15, ОК 20) ОП дозволяють на належному рівні реалізувати історико-культурну складову освітнього процесу. Під час зустрічі здобувачі повідомили, що непотрібних і “зайвих” дисциплін у структурі ОП немає. Однак В.Коломієць розповіла, висловлювалася щодо зменшення дисциплін загальної підготовки та заміни форми контролю з іспиту на залік. Пропозицію було враховано. На фокус-групі випускники ОП не висловили зауважень щодо структури й змісту ОП. Отже, проаналізувавши зміст усіх силабусів обов'язкових ОК, ЕГ переконалася, що вони формують логічну взаємопов'язану цілісність і сукупно дають змогу досягти заявлених цілей та ПРН за освітньою програмою, яка акредитується.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз описів навчальних дисциплін дає підстави стверджувати, що ОК 01–05 (дисципліни циклу загальної підготовки) та ОК 06–28 (дисципліни циклу професійної підготовки), а також значна частина вибіркового ОК більшою мірою відповідають предметній області спеціальності 035 Філологія Спеціалізація 035.01 Українська мова та література. Порівняно з ОП 2019, ОП 2022 унаслідок моніторингу й урахування потреб стейкхолдерів зазнала суттєвих структурних і сутнісних змін, наприклад: в ОП 2022 було зменшено обсяг блоку дисциплін загальної підготовки – вилучено ОК Правознавство та ОК Безпека життєдіяльності; ОК Формування інформаційно-комунікаційної компетентності філологів та ОК Основи наукових досліджень перенесено до блоку ОК професійної підготовки; до останнього додано ОК Українська література у світовому контексті, ОК Українська когнітивна лінгвістика, об'єднано в один ОК Літературознавчий і лінгвістичний аналіз тексту та додано ОК Літературне редагування і коректура; об'єднано фольклорну і діалектологічну практики, додано навчальну фахову філологічну практику, змінено спосіб обрання ВК (з блокового на вибір з окремих дисциплін з каталогу). Усі наявні варіанти ОП забезпечують досягнення відповідних ПРН та формування комплексу компетентностей, які майбутні фахівці матимуть змогу застосувати в галузі філології.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) здобувачів. Частина ВК відповідає вимогам законодавства (60 кред.). Формування ІОТ регламентоване низкою нормативних документів ЗВО, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://cutt.ly/iSw0b8s>); Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в К-ПНУ (нова редакція) (<https://cutt.ly/9Sw2M3m>); Положенням про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція) (<https://cutt.ly/WUxiTfK>). Процедура формування ІОТ з погляду її складників та механізмів обрання дисциплін вільного вибору докладно описано у Відомостях про СО. У достовірності цієї інформації ЕГ переконалася під час фокус-груп. На Зустрічі 4 здобувачі (В.Гординська, В.Коломієць, Т.Рубан) схвально відгукувалися про готовність ЗВО вдосконалювати ОП, зокрема і в частині ВОК; говорили про можливість самостійно обирати тему курсової роботи й наукового керівника, бази для проходження практик (Б.Гудайтес, В.Компанієць). В ОП 2022 унаслідок моніторингу й урахування потреб було змінено спосіб обрання ВК (з блокового на вибір з окремих дисциплін з каталогу), про що схвально відгукувалися всі учасники освітнього процесу, а також відзначали, що процедури обрання ВК зрозумілі й організовані в зручній і доступній для здобувачів спосіб (Б.Гудайтес, В.Доннікова, В.Компанієць). Каталог навчальних дисциплін вільного вибору розміщено на офіційному вебсайті К-ПНУ (<https://cutt.ly/JShknn>) та в Moodle. За результатами опитування (файл “Результати моніторингу”, завантажений у систему НА), 100% здобувачів змогли реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін упродовж навчання за освітньою ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти – практики, які включені до ОП як окремі ОК 24.01, 24.02, 24.03. ОП. Вони органічно вписуються в структуру ОП із дотриманням принципу наступності й послідовності (вивчення ОК 11 “Українська діалектологія” та ОК 20 “Фольклор” передують навчальній фольклорно-діалектологічній практиці, ОК 22 “Літературознавчий і лінгвістичний аналіз тексту” – навчальній фаховій філологічній та виробничій). Як зазначено у Відомостях про СО “практики формують загальні (ЗК 02, 03, 05–14, 16) і спеціальні (СК 01–17) компетентності здобувачів, сприяють формуванню ПРН 01, 02, 03, 05–08, 10–22, уможливають здатність розв'язувати спеціалізовані завдання й практичні проблеми в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і оцінюванням текстів, організувати успішну комунікацію”. Усю необхідну інформацію щодо практик, зокрема програми (<https://cutt.ly/H8ykoUl>), перелік база практик (<https://cutt.ly/S8yjIEF>) та договори з ними (<https://cutt.ly/58yhVEj>), оприлюднено на сайті випускової кафедри. Керівники практики від баз практики відзначають належний рівень сформованості професійних знань і вмінь здобувачів, про що зазначають у відгуках за результатами проходження практики (див. щоденники практики, завантажені в систему НА) і під час опитувань (файл “Результати моніторингу”, завантажений у систему НА). Позитивним аспектом є чіткий перелік баз практики і можливість здобувачів обирати базу для проходження практики самостійно, про що вони повідомляли під час фокус-групи. За результатами опитування, проведеного в жовтні-листопаді 2022 р. (файл “Результати моніторингу”, завантажений у систему НА), 87,5% здобувачів (7 із 8) вважають, що в межах ОП виділено достатньо часу на їхню практичну підготовку.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На Зустрічі 1 гарант ОП Н.Шеремета висловила міркування, що всі освітні компоненти ОП скеровані на опанування здобувачами соціальних навичок (soft skills): цьому сприяють індивідуальні та групова робота, інтерактивні методи та методи проблемного навчання, проєктні технології тощо. У межах ОП набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відбувається через обов'язкові освітні компоненти: “Соціально-правові студії”, “Ділова українська мова і типологія помилок”, “Стилістика і культура української мови”. Поглиблюють соціальні навички й вибіркові дисципліни (“Еристика”, “Інтермедіальні студії”, “Мовленнєва комунікація” та ін.). ЕГ пересвідчилася, що набуттю soft skills сприяють різноманітні заходи, що організують у ЗВО (<https://um.kpnu.edu.ua/vykhovni-zakhody-kafedry/>). Під час фокус-групи випускники зазначали, що вони почуваються успішними, бо навчання за ОП дало змогу розвивати ключові soft skills: креативність - насамперед завдяки ВК, як “Інтермедіальні студії” (В.Крива), ОК “Соціально-правові студії” (А.Корній); лідерство, критичне мислення, уміння працювати в колективі (В.Беник); комунікабельність (Н.Ільєва). Отже, ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. Загальний обсяг ОП становить 240 ЄКТС, з яких 180 ЄКТС – загальний обсяг обов'язкової освітньої компоненти, 60 ЄКТС – вибіркові навчальні дисципліни. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин і включає в себе аудиторну та самостійну роботу. На самостійну роботу в середньому відводиться 63% від загального обсягу дисципліни. Тижневе навантаження з урахуванням усіх видів навчальної діяльності становить 45 год (1,5 кред. ECTS). На кафедрах є розроблені методичні матеріали, оприлюднені на сайті (<https://um.kpnu.edu.ua/sam-rob-studentiv/>), що забезпечують організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Як зазначено у Відомостях про СО, “обсяги, форми й методи самостійної роботи регламентовані Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів ВО К-ПНУ (<https://cutt.ly/MSrY14e>)”. На Зустрічі 6 випускники (В.Крива, Н.Корній) пригадували, що на перших курсах навчатися було дещо складно: забагато завдань з літератури і замало часу на дисципліни літературознавчого циклу. Здобувачі зазначили, що не почуваються перевантаженими, встигають навчатися, брати участь у різноманітних активностях і мають достатньо вільного часу. Однак такі труднощі вони пояснили адаптаційним періодом після школи. Кожний силабус за ОП та РПНД містить дані про вивчення ОК, які передбачають визначення годин, відведених на лекції, практичні заняття, самостійну роботу та ін. Чітко схарактеризовані критерії оцінювання з визначенням ваги кожного складника. Загалом обсяг ОП не перевищує норму, встановлену ЗУ «Про вищу освіту», а фактичне навантаження здобувачів є відповідним для досягнення цілей і ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У ЗВО розроблено Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в К-ПНУ (<https://cutt.ly/TSrTHSa>), однак наразі підготовка здобувачів за дуальною формою освіти за цією ОП не здійснюється, що зазначено у Відомостях про СО та підтверджено під час зустрічей.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП логічно побудована й чітко структурована за змістовими блоками. Її структура зазнає позитивних змін відповідно до виявлених під час моніторингових процедур недоліків. Здобувачі задоволені змістом, обсягом та організацією практики, а випускники й роботодавці - рівнем практичної підготовки. Зміст і структура ОП передбачають набуття здобувачами soft skills, випускники цілком задоволені їх рівнем.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У поодиноких випадках у силабусах ОК не зазначено очікуваних результатів навчання, неналежно структуровано тематику занять. Рекомендуємо НПП, відповідальним за забезпечення відповідних ОК, упродовж місяця з дня

оприлюднення рекомендацій виправити недоліки в силабусах. Відповідальним особам розмістити відкориговані документи на сайті ЗВО та в системі Moodle. Гарантові ОП забезпечити контроль за усуненням цих недоліків та дальший моніторинг НМЗ ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Критерій 2 “Структура та зміст освітньої програми” має рівень відповідності “В”. Встановлено, що ОП відповідає предметній області, логічно побудована й структурована, а її зміст (теоретична підготовка, практичні й соціальні навички) дозволяє досягти ПРН. Підкритерії 2.1, 2.3-2.9 повністю відповідають вимогам критерію. Підкритерій 2.2 змістовно також відповідає вимогам критерію, проте містить рекомендації усунення формальних недоліків, які не впливають на якість ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час дистанційної експертизи та аналізу наявної нормативної бази групою експертів було встановлено, що загальні правила прийому на навчання за освітньою програмою відповідають чинному законодавству та оприлюднені у вільному доступі на офіційній вебсторінці закладу ВО в К-ПНУ (<https://vstup.kpnu.edu.ua/pravylyarujomu/>). Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, доступними для потенційних вступників, прозорими, не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Зарахування на ОП відбувається згідно з Правилами прийому зі змінами і доповненнями на навчання для здобувачів ВО в К-ПНУ у 2022 р. (у новій редакції) розроблено Приймальною комісією К-ПНУ (<https://cutt.ly/ozioykJ>) відповідно до законодавства України, зокрема Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти 2022 р., затвердженого наказом МОНУ від 02 травня 2022 р. № 400 р. (зі змінами) (<https://tinyurl.com/ysckjuhpr7>). Було встановлено, що надана у Відомостях про СО інформація щодо врахування особливостей ОП при прийомі на навчання відповідає дійсності. Це підтверджується найвищим ваговим коефіцієнтом профільного предмета ОП «Українська мова і література». Вагові коефіцієнти оцінок із предметів національного мультипредметного тесту такі: українська мова – 0,5; математика – 0,2; історія України – 0,3; з предметів зовнішнього незалежного оцінювання у 2019-2021 рр.: українська мова і література – 0,4; історія України – 0,2; математика або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія – 0,3. Методичні рекомендації з написання мотиваційних листів були розміщені для загального ознайомлення на вебсайті Приймальної комісії (<https://cutt.ly/Q3iMK6G>). НПП кафедри української мови проводили семінари із написання мотиваційних листів (<http://surl.li/cvugs>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція) (<https://cutt.ly/WUxiTfK>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання здобувачів ВО в межах академічної мобільності в К-ПНУ (<https://cutt.ly/lSrIFLN>), Положенням про екзамени і заліки, порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні студентів на навчання до КПНУ (<https://bit.ly/ztWXHbV>), Порядком визнання в К-ПНУ документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав (<https://cutt.ly/gSrOxQh>), Порядком визнання в КПНУ ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти (<https://cutt.ly/OSrOVAQ>), які розміщено на офіційному вебсайті К-ПНУ у вкладці «Університет. Публічна інформація» (<https://cutt.ly/PDPrekM>). Оприлюднені положення є чіткими і зрозумілими та складені відповідно до «Конвенції про визнання кваліфікацій з

вищої освіти в Європейському регіоні». Положення знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО. Випадків застосування вказаних правил на ОП «Українська мова і література» на цей час не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діють чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які регулюються Порядком визнання в К-ПНУ результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, розміщений на офіційному вебсайті К-ПНУ у вкладці «Університет. Публічна інформація» (<https://cutt.ly/T3l9fqM>). Правила є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу, а також відповідають чинним нормативним вимогам і «Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні». Звернень від здобувачів освіти щодо врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на момент акредитаційної експертизи не було, проте під час дистанційного інтерв'ювання НПП ЗВО повідомили про практики зарахування таких результатів у контексті окремих дисциплін у спрощеному порядку поза межами вимог, зазначених у наведеному вище Порядку визнання в К-ПНУ результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Інтерв'ювання здобувачів освіти продемонструвало загальну обізнаність студентів щодо прав на визнання результатів навчання в інших закладах освіти, а також у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП чіткі, зрозумілі та не містять дискримінаційних положень, ураховують особливості ОП. Сильною стороною ОП є високий ступінь інформування здобувачів вищої освіти щодо правил прийому на ОП. Позитивною практикою є визначення пріоритетними результатів ЗНО та НМТ з української мови / української мови і літератури, оскільки це свідчить про врахування особливостей ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На основі аналізу відповідності ОП критерію 3 експертна група вважає за доцільне надати такі рекомендації щодо вдосконалення ОП: продовжити та поглибити практики інформування здобувачів про переваги та можливості навчання поза межами ЗВО в заходах неформальної освіти; узгодити дії між учасниками освітнього процесу й оптимізувати процес зарахування результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Критерій 3 «Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання «В». При визначенні остаточної оцінки ЕГ проаналізувала сильні та слабкі сторони в контексті цього критерію. Підкритерії 3.1, 3.2,3.4 повністю відповідають вимогам критерію. Підкритерій 3.3 змістовно також відповідає вимогам критерію, проте містить рекомендації усунення формальних недоліків, які не впливають на якість ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Зустрічі зі здобувачами, НПП, гарантом ОП, а також аналіз силабусів тощо підтверджують наведену у Відомостях про СО інформацію щодо відповідності форм і методів навчання і викладання, заявлених в освітній програмі, цілям та програмним результатам навчання. Наведений факт підтверджується також результатами регулярних опитувань здобувачів освіти (<https://cutt.ly/p9Yl6kH>; <https://cutt.ly/19YzEFN>) щодо задоволеності формами і методами

викладання навчальних дисциплін за ОП, які засвідчують, що компетентнісний підхід до навчання і викладання передбачає застосування пояснювально-ілюстративних, репродуктивних, інтерактивних, проблемно-пошукових, дослідницьких, евристичних методів організації освітнього процесу, інноваційних методів, які відповідають концепту студентоцентрованості та базуються на принципах академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

До всіх освітніх компонентів розроблено силабуси, у яких міститься інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Опис освітніх компонентів та відповідні силабуси розміщено на сайті у вільному доступі (<https://cutt.ly/c3nrDTU>) та в системі Moodle ЗВО. Студенти мають можливість ознайомитися із робочими програмами ОК та силабусами в будь-який зручний час. Окрім того, під час зустрічей з ЕГ здобувачка В.Доннікова підтвердила, що викладачі доводять усю необхідну інформацію на початку вивчення кожного окремого курсу. Розподіл балів за видами робіт зафіксовано в журналі академічної групи. Перешкод для отримання згадуваної інформації немає, вона вичерпна, доступна та зрозуміла. Під час зустрічі З НПП було з'ясовано, що в силабусах ОК 01,02,03,04,05,06,07,08,09,10,11,12,13,16,17,18, 19,21,22 в критеріях оцінювання наявна технічна помилка (рівень А оцінюється в 100 і більше балів). Замість силабусу ОК 20 завантажено ОК 19 (<https://um.kpnu.edu.ua/sylabusy-2021/>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Заклад вищої освіти демонструє серйозний підхід до імплементації наукових досліджень в освітній процес вже на бакалаврському рівні вищої освіти. Студенти активно користуються правом обирати теми курсових робіт, їхній перелік оновлюють з урахуванням сучасного стану розвитку філологічної науки. Дослідницьку складову простежуємо також у змісті навчальних практик (фольклорно-діалектологічної), виборі місць для їх проходження. Студенти беруть активну участь у конференціях, всеукраїнських та міжнародних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт. Здобувачі беруть участь у заходах із застосуванням засобів віртуальної реальності (<https://cutt.ly/eD17E8m>), стають співлекторами бінарних лекцій (<https://cutt.ly/L3QnFUz>), створюють наукові відеопрезентації (<https://cutt.ly/iznvnkG>), виконують пошуково-дослідницькі завдання під час практик (<https://cutt.ly/38pVqqo>, <https://cutt.ly/G8sBMSN>), пишуть курсові роботи, що демонструє здатність здобувача здійснювати й узагальнювати науковий пошук, вирішувати прикладні завдання. Здобувачі беруть активну участь у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт, мовно-літературних конкурсах, фахових олімпіадах. Результати наукових досліджень апробуються на звітних наукових конференціях здобувачів ВО КІНУ (<https://cutt.ly/M8pXjie>), науково-практичних конференціях ЗВО України та Європи (<https://cutt.ly/G9YtCde>). Наприклад, В.Доннікова взяла участь у XXV і XXVII Міжнародних конференціях «НОМО POLITICUS: RYTUAŁY, OBRZĄDKI, WYDARZENIA» (Польща, 2021, 2022), II Міжнародній науково-практичній студентсько-учнівській конференції «Мовні виміри світу» (Житомир, 2022) й ін. Б.Гудайтес – у Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих науковців «Лінгвістика й лінгводидактика: здобутки і перспективи розвитку» (Одеса, 2021), В.Компанієць – у Всеукраїнській науковій конференції «Студентська молодь у науці» (Хмельницький, 2021); Б.Гудайтес і Т.Рубан – у роботі Всеукраїнської лінгвістичної школи-семінару для молодих дослідників «Діалектологічна майстерня» Інституту української мови НАНУ та ін. Результати впровадження матеріалів наукової роботи В.Доннікової «Листи до матері з неволі» Валерія Марченка: світоглядна еволюція і проблематика» в освітній процес відбито в довідці №19/22 від 14.02.2022 р. (<https://cutt.ly/73naTnR>). Наукові публікації узагальнюють науково-прикладні напрацювання здобувачів ВО (<https://cutt.ly/m3nkt1x>, <https://cutt.ly/48pXUoL>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Вивчення змісту освітніх компонентів ОП дозволило встановити достовірність наведених у звіті самоаналізу даних щодо регулярного оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі з урахуванням позицій здобувачів освіти та роботодавців. НПП щорічно оновлюють зміст ОК відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://cutt.ly/iSwo68s>). Здобувачі вищої освіти мають доступ до сучасних наукових публікацій у репозитарії ЗВО, перелік яких постійно оновлюється викладачами відповідних дисциплін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Університет здійснює активну діяльність у напрямку інтернаціоналізації навчальної та наукової діяльності, яка відображається, крім іншого, у навчанні, викладанні й наукових дослідженнях у межах акредитованої ОП. Інтернаціоналізація в університеті регулюється низкою локальних документів К-ПНУ (<https://cutt.ly/w8wAXLH>, <https://cutt.ly/f8wSlr8>, <https://cutt.ly/U8wSoS5>) через організацію міжнародної конференції (<https://cutt.ly/a2X8Um6>); закордонні стажування НПП (<https://cutt.ly/B8p0907>, <https://cutt.ly/W8p2wO4>), здобуття неформальної освіти (<https://cutt.ly/G2X8Fn1>; <https://cutt.ly/l2X8J83>; <https://cutt.ly/R2X8Z5e>); участь здобувачів і НПП у закордонних і міжнародних конференціях (В.Доннікова, Л.Марчук, О.Парицький, А.Попович, Б.Коваленко, Н.Коваленко,); публікації у журналах баз Scopus, WoS (Л.Марчук, О.Парицький, А.Попович, Н.Шеремета, Н.Ладияк, С.Олійник, Н.Глушковацька, О.Ключ); гостьові лекції (І.Набитович (<https://cutt.ly/U2X8Bft>), Т.Космеда (<https://cutt.ly/s2X8MFU>)); міжнародні проекти (<https://cutt.ly/l2X82bB>, <https://cutt.ly/68wJqqe>); вільний доступ до Scopus, ScienceDirect та WoS на сайті бібліотеки К-ПНУ у розділі «Наукометричні бази»; сформовані профілі НПП в ORCID, Google Scholar, WoS, Index Copernicus, Scopus на сайтах кафедр (<https://cutt.ly/hDAeeTt>; <https://cutt.ly/WDAeoUy>); рекомендовану у силабусах і робочих програмах літературу іноземною мовою (ОК 08,14,17,19 та ін.). Інтернаціоналізація здійснюється в межах укладених угод співпраці (<https://cutt.ly/29Y0XGs>; <https://cutt.ly/m9Y01tx>). Функціює Лінгвістичний центр (<https://lc.kpnu.edu.ua/>) – Л.Марчук, Н.Ладияк отримали сертифікати рівня B2 (англійська мова). О.Парицький, Л.Марчук мають сертифікат B2 (польська мова). Під час зустрічей зі здобувачами, гарантом та НПП складом було з'ясовано, що студенти, які зараз навчаються за ОП, беруть активну участь у закордонних і міжнародних конференціях. До ЗВО запрошуються гостьові лектори, а викладачі, задіяні до реалізації ОП, беруть участь у міжнародних проектах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Комплексне застосування визначених форм та методів навчання повною мірою дозволяє забезпечити ПРН, окреслені в ОП. Їхній вибір цілком відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 2. Детальна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у формі силабусів та робочих програм навчальних дисциплін розміщена у вільному доступі на сайті закладу ВО. 3. Науково-педагогічні працівники та студенти забезпечені відповідними умовами для успішної наукової діяльності під час реалізації ОП. 4. ЗВО здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації. Укладені угоди про співпрацю з закордонними партнерами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На основі аналізу відповідності ОП критерію 4 експертна група вважає за доцільне надати такі рекомендації щодо вдосконалення ОП: усунути технічні помилки в силабусах ОК 01, 02,03, 04,05,06,07,08,09,10,11,12,13,16,17,18, 19,21,22 оцінювання (щодо 100 і більше балів), а також замість силабусу ОК 19 завантажити ОК 20. (<https://um.kpnu.edu.ua/sylabusy-2021/>). ЕГ звертає увагу на відсутність випадків залучення здобувачів до участі в програмах академічної мобільності й рекомендує працювати над усуненням цієї слабкої сторони.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Критерій 4 “Навчання і викладання за освітньою програмою” має рівень відповідності “В”. При визначенні остаточної оцінки ЕГ проаналізувала сильні та слабкі сторони в контексті цього критерію. Встановлено, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей і ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Визначені в підкритеріях 4.2 та 4.5 недоліки не є критичними й не впливають на загальний рівень відповідності критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів відповідають Положенню про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://cutt.ly/iSwo68s>), Положенню про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО К-ПНУ (зі змінами та доповненнями) (<https://cutt.ly/gUxouNm>), Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в К-ПНУ (зі змінами) (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgAiL_zz/view). На сайті університету заздалегідь розміщується розклад сесії, заліків із практики, захисту курсових робіт, атестації здобувачів. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять для забезпечення зворотного зв'язку між НПП та студентами в процесі навчання, управління навчальною мотивацією студентів, коригування їх знань. Атестаційний контроль здійснюється після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни, модуля, визначеного робочою навчальною програмою, з метою систематизації теоретичних знань та практичних навичок студентів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, заліку, що визначається навчальним планом, у терміни, передбачені графіком освітнього процесу, та в обов'язі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни. Перед екзаменом, заліком викладач проводить консультацію, на якій студентів інформують про процедуру проведення контролю, об'єм засвоєного матеріалу з дисципліни, що підлягає контролю, критерії оцінювання знань студентів. Проведені експертною групою бесіди з різними групами учасників освітнього процесу засвідчують, що останні добре ознайомлені з основними положеннями ЗВО, знають про різні форми контрольних заходів у межах навчальної дисципліни. Отже, форми контрольних заходів та критерії оцінювання загалом задовольняють сучасні вимоги до оцінювання здобувачів вищої освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів ВО, які навчаються за ОП, відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти й проводиться у формі атестаційного екзамену з навчальних дисциплін професійної підготовки. Проведення атестації регламентують: Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-ПНУ (нова редакція) (<https://cutt.ly/ZSiRW4G>), Порядок проведення атестації здобувачів ВО із застосуванням дистанційних технологій навчання в К-ПНУ (<http://surl.li/bhrye>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими (прописані у відповідних положеннях, робочих програмах та силабусах (<https://cutt.ly/c3nrDTU>)) і представлені в середовищі Moodle, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Контрольні заходи є різними за формою та змістом (усне опитування, письмовий ексспрес-контроль, виступи студентів при обговоренні тематичних питань, комп'ютерне тестування в системі Moodle), що створює сприятливі умови для самореалізації студента та враховує індивідуально-психологічні особливості здобувача вищої освіти при оцінюванні. Об'єктивність проведення іспиту забезпечено рівними умовами (тривалість іспиту, зміст та кількість питань, визначення результатів тощо) та відкритістю інформації про них, єдиними критеріями оцінювання. Можливий конфлікт інтересів врегулюється відповідно до Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у К-ПНУ (<https://cutt.ly/w3nHZ4K>) здобувач має право подати заяву на ім'я ректора К-ПНУ у разі незгоди з оцінкою за відповідний контрольний захід. Із метою забезпечення об'єктивності та попередження випадків вчинення конфліктних ситуацій у К-ПНУ систематично проводять опитування здобувачів ВО (<https://cutt.ly/b3nJpQg>), заходи з питань дотримання академічної доброчесності та уникнення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/y8awZAF>; <https://cutt.ly/b8aeeQX>); проводяться спільні збори дирекції і студентської ради ННІ УФЖ (<https://cutt.ly/XD16Wwq>), створено гугл-форму «Спілкуємося з директором» (<https://cutt.ly/oD163Z6>). Випадків конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів на ОП не було. Отже, наведені факти засвідчують належним чином створене і документально врегульоване підґрунтя для об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Заклад ВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. У К-ПНУ розроблено й впроваджено й в навчальний процес документи, що містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, а саме: Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в К-ПНУ (нова

редакція) (<https://cutt.ly/FTLKJEm>), яке визначає порядок дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, заходи щодо функціонування і забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату й ін.; Кодекс академічної доброчесності К-ПНУ (нова редакція) (<https://cutt.ly/2TLKGh1>), що визначає загальноприйняті моральні принципи та правила етичної поведінки учасників освітнього процесу, регламентує процедуру розгляду порушень академічної доброчесності, встановлює види відповідальності за їхнє вчинення; Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій здобувачів вищої освіти К-ПНУ на рівень унікальності (нова редакція) (<https://cutt.ly/J3oeIX5>); Порядок перевірки рукописів монографій, підручників, навчальних посібників на рівень унікальності (нова редакція) (<https://cutt.ly/t3oelb7>). Усі роботи мають пройти перевірку на унікальність. Основними інструментами роботи з метою протидії порушенням академічної доброчесності, зокрема у пункті про запобігання плагіату, є програми, які уможливають перевірку текстових фрагментів, зокрема програмне забезпечення Unicheck. Онлайн зустрічі переконали, що всі учасники освітнього процесу мають достатній рівень обізнаності із процедурами дотримання академічної доброчесності й активно впроваджують її в освітнє середовище. За час реалізації ОП порушень академічної доброчесності не виявлено. Однак за орієнтовною шкалою (% до загального обсягу матеріалу) оцінки унікальності курсової роботи встановлено рівень унікальності не менше 30%, який вважаємо занадто низьким.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: об'єктивність оцінювання контрольних заходів забезпечується такими методами їхнього проведення: використання різного роду тестів, розроблених викладачами із застосуванням комп'ютерних технологій; підтвердження застосування дигіталізації під час здійснення освітнього процесу. Встановлено, що під час першої лекції/практичного заняття викладач інформує здобувачів про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. На сайті університету заздалегідь розміщується розклад сесій, заліків, практик, захисту курсових робіт, атестації здобувачів. Крім того, здобувачі добре обізнані з силабусами, які є у вільному доступі на сайті. Дієвою є система забезпечення академічної доброчесності, що підтверджується під час спілкування із здобувачами вищої освіти. Позитивна практика – ефективне використання системи Moodle для забезпечення академічної доброчесності через самостійну перевірку здобувачами унікальності курсових робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Згідно з методичними рекомендаціями курсова робота/проект здобувача ВО освітнього ступеня “бакалавр” повинні мати відсоток унікальності не менше 30%. Рекомендації: переглянути шкалу відсотків оцінки унікальності курсової роботи, оскільки рівень унікальності там визначено не менше 30%, а він є заниженим для якісної роботи.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерій 5 “Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність” має рівень відповідності “В”. При визначенні остаточної оцінки ЕГ проаналізувала сильні та слабкі сторони в контексті цього критерію. Встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Визначені в підкритерії 5.4 слабкі сторони не є критичними й не впливають на загальний рівень відповідності критерію, не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На підставі аналізу звіту самооцінювання, інтерв'ювання НПП, здобувачів, випускників та роботодавців ЕГ дійшла висновку, що до викладання в межах ОП залучено висококваліфікованих фахівців К-ПНУ. Здобувачі, випускники (В.Беник, О.Трофимюк, А.Козярук, В.Крива) неодноразово акцентували увагу на високому професіоналізмі НПП

ОП, зокрема гаранта – Н.Шеремети, а також Л.Марчук, Н.Коваленко, Б.Коваленка та ін. Їхня академічна і професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та ПРН. Згідно з Відомостями про СО (Таблиця 2) викладання на ОП забезпечують 16 викладачів. За винятком одного НПП, усі вони працюють за основним місцем роботи. 100% (10) викладачів мають науковий ступінь, з-поміж них 6 (37,5%) докторів наук. Це досвідчені НПП, які мають стаж науково-педагогічної роботи понад 10 років (100%, 16 осіб); 7 осіб (44%) - чоловіки, решта 9 (56%) - жінки. Аналіз матеріалів з профілів НПП підтвердив їхню високу публікаційну активність, зокрема у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science, та переважно відповідність тематики публікацій ОК, які вони викладають. Проте не зазначено публікацій, які відповідають змістові дисципліни, у В.Щегельського (ОК23. Літературне редагування та коректура). Під час Зустрічі з викладачі повідомили про те, що постійно підвищують рівень кваліфікації, проходять курси та стажування як в Україні, та і за кордоном, на яких освоюють нові підходи до реалізації освітнього процесу. Л.Марчук повідомила, що науковий відділ надсилає усю необхідну інформацію щодо можливостей професійного зростання на корпоративну пошту кожної кафедри. А.Попович наголосила на належній інформованості НПП і розповіла про те, що у ЗВО укладають перспективний план стажувань. Під час Відкритої зустрічі С.Шабат-Савка, І.Гороф'янюк, Т.Ястремська та багато інших високо оцінили професіоналізм викладачів, з якими вони мають тривалий досвід співпраці.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ констатує, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, відкритими, що засвідчують оприлюднені на сайті ЗВО внутрішні документи («Порядок проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у К-ПНУ (нова редакція)» (https://drive.google.com/file/d/1xrtCBOCE-p1KMBoyZgqi17DpF8ykv_Mk/view). Під час Зустрічі з викладачі, зокрема Л.Марчук, Н.Коваленко, підтвердили, що основними принципами обрання на посаду є високий професіоналізм, відповідність академічній та/або професійній кваліфікації, досвід науково-педагогічної діяльності, рівень наукової та професійної активності. Крім того, вагомим чинником є врахування підвищення кваліфікації та проходження стажування, рейтинг НПП за результатами діяльності та результати анкетування здобувачів ВО «Викладач очима студента», а також рішення відповідної кафедри щодо рекомендації конкурсній комісії К-ПНУ обрати НПП на певну посаду. Під час онлайн-зустрічей з адміністрацією та викладачами ЗВО ЕГ пересвідчилася в тому, що надана інформація відповідає дійсності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час організації та реалізації освітнього процесу освітнього процесу за ОПП гарант та ЗВО докладають зусиль до максимальної співпраці із зовнішніми стейкхолдерами. Як зазначено в Інформаційному пакеті ОП (<https://cutt.ly/h4bVt7V>), «потенційні роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу через спільні засідання, професійні зустрічі, рецензування ОП, обговорення ОП, можливість впливати на удосконалення результатів навчання під час реалізації освітнього процесу, гостьових лекцій, лекцій-екскурсій, допомогу в інформаційно-методичному наповненні програм, урізноманітненні баз практики, участі в освітньому процесі й ін.» (с. 5). Під час Зустрічі 7 і виступів її учасників (Н.Горголюк, Т.Тищенко, І.Шелепницької, Т.Карпової та інших) ЕГ група пересвідчилася в достовірності цієї інформації та наявності реальної тісної співпраці між роботодавцями та К-ПНУ за всіма окресленими вище напрямками, але насамперед у співпраці з укладання й моніторингу ОП, а також участі в організації проходження практик. Під час зустрічей ЕГ з роботодавцями було встановлено, що академічні фахівці з філології брали активну участь в обговоренні ОП. Усі присутні на зустрічах високо оцінюють розглядану ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Аналіз Таблиці 2 Відомостей про СО засвідчив, що усі викладачі ОП є штатними працівниками університету, а тому наразі за цією програмою відсутня практика залучення до аудиторних занять представників роботодавців на постійній основі. Водночас НПП самі є професіоналами-практиками й експертами в галузі філології. До того ж взаємодія із запрошеними фахівцями відбувається на рівні гостьових лекцій (<https://um.kpnu.edu.ua/category/hostovi-lektsii/>), гостьових зустрічей роботодавців зі здобувачами й проведення навчальних і виробничих практик. Гостьовими лекторами були: Н.Кондратенко, Т.Космеда, С.Шабат-Савка, О.Бондарева, Ю.Громик, Г.Райбедюк, Н.Баштова, Т. Тищенко та ін. Базами практик є ТОВ Видавничо-поліграфічне підприємство «Апостроф», ТОВ «Друкарня «РУТА», «Видавництво Абетка Світ», Приватна газета «Подоланин» (гол.ред. А.Бабляк; заст.гол.ред. О.Міркотан), ТОВ «Кам'янець-Подільське бюро подорожей та екскурсій» (Т.Карпова) та ін. (<https://um.kpnu.edu.ua/bazy-praktyk-035-filolohiia/>). Проаналізувавши матеріали Відомостей про СО, документа «Витяги про моніторинг», завантаженого в систему НА, та відповідей на питання експертів під час Зустрічі 7, ЕГ переконалася в реальній і регулярній співпраці роботодавців із ЗВО, яка суттєво сприяє покращенню діяльності.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Розвиток професійної траєкторії НПП К-ПНУ відбувається відповідно до особистого бачення кожного НПП та узгоджується з Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у К-ПНУ (нова редакція) (<https://cutt.ly/sDoa4C1>). Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО та зі звіту самоаналізу ЕГ отримала інформацію про те, що в університеті функціонують системи власного (внутрішнього) стажування й професійного розвитку, такими, зокрема, є проєкт «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ» (<https://cutt.ly/18icWeY>) та Лінгвістичний центр (<https://lc.kpnu.edu.ua/>). Водночас університет має низку угод із закладами-партнерами (<https://um.kpnu.edu.ua/dohovory-pro-spiivpratsiu/>), які дають широкі перспективи для підвищення фаховості викладачів. У контексті аналізу підкритерію важлива також інформація викладена в підкритеріях 1.3, 6.1 цього звіту.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

К-ПНУ запровадив дієву систему стимулювання розвитку викладацької майстерності, елементами якої є фінансове й моральне заохочення відповідно до умов Колективного договору між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників К-ПНУ на 2021-2023 роки (з додатками), Положення про оплату праці працівників К-ПНУ, Положенням про додаткове преміювання науково-педагогічних та інших працівників К-ПНУ за особливі досягнення у навчальній, методичній і науковій роботі, Положення про конкурс «Викладач року» (<https://kpnu.edu.ua/publiczna-informatsiia/>). Інформація про відзнаки НПП міститься у відкритому доступі (<https://um.kpnu.edu.ua/vidznaky/>). Під час зустрічі з керівництвом ЗВО проректор з наукової роботи С.Миронова повідомила про дієву систему стимулювання НПП: у 2022 р. 6 осіб преміювали за статті у виданнях кат. А; трьох перших осіб у рейтингу НПП преміюють, а інформацію про переможців (з цієї ОП - Н.Коваленко, Л.Марчук) поширюють у соцмережах. Перший проректор В.Дубінський розповів, що людиноцентризм – кредо К-ПНУ, і відповідно до умов колективного договору за особливі наукові, освітні, методичні здобутки преміюють, а з нагоди ювілею (починаючи з 50-ти років) нагороджують не тільки грамотою, а й матеріально заохочують. У 2022 р. ЗВО витратив на заохочення працівників близько 1 млн грн. Випускова кафедра цієї ОП – один з лідерів, а факультет (нині ННІ УФ) був переможцем упродовж 2-х років. Під час фокус-групи, відповідаючи на питання “Чи преміювали вас останнім часом?”, половина присутніх на зустрічі НПП сказала "так".

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами в контексті критерію є відповідальне ставлення ЗВО до якості викладання на ОП; висококваліфіковані НПП; прозорі й недискримінаційні правила прийому на роботу викладачів; створення в К-ПНУ сприятливих умов для професійного зростання викладачів; наявність власної програми підвищення кваліфікації для молодих НПП «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ»; підтримка участі НПП у закордонних стажуваннях; фінансове стимулювання викладацької майстерності, що має вияв у преміюванні за особисті наукові досягнення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У поодиноких випадках у НПП не зазначено публікацій, які б відповідали змісту освітніх компонент (ОК 23), котрі вони викладають. ЕГ рекомендує: 1) завідувачам відповідних кафедр та гаранту перед початком наступного навчального року на етапі планування навчального навантаження відстежувати наявність у викладачів публікацій, які б відповідали змістові усіх освітніх компонент, які вони планують викладати; 2) НПП до початку 2023–2024 н.р. охопити публікаційною активністю усі ОК, викладання яких вони забезпечують.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Критерій 6 “Людські ресурси” має рівень відповідності “В”. При визначенні остаточної оцінки ЕГ проаналізувала сильні та слабкі сторони в контексті цього критерію. Встановлено, що людські ресурси ОП сприяють досягненню цілей та ПРН і відповідають вимогам 6-го критерію за підкритеріями 6.2-6.6. Підкритерій 6.1 також відповідає вимогам критерію, проте містить рекомендації щодо усунення формальних недоліків, які не впливають на загальний рівень відповідності критерію. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до викладання на ОП, дає змогу успішно її реалізувати.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для детального вивчення та аналізу матеріально-технічних ресурсів використано відеоматеріали, надані гарантом ОП та онлайн-екскурсію гуртожитком. Навчально-науковий інститут української філології та журналістики розташований у навчальному корпусі №1. Під час експертизи ЕГ встановила, що загалом здобувачам ОП «Українська мова і література» доступні всі необхідні структури та засоби (матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення, бібліотечні абонементи та читальні зали, гуртожиток та спортивний комплекс, у корпусі є їдальня, спортивні зали, рекреаційна зона для відпочинку студентів). Інститут послуговується достатньою кількістю приміщень, які використовуються для навчального процесу, більшість з яких обладнана мультимедійними та комп'ютерними пристроями. Університет забезпечує доступ до мережі Інтернет у навчальних приміщеннях та бібліотеці. До послуг учасників освітнього процесу всі засоби інформаційних джерел, що входять до бібліотечної бази (читальні зали з необхідною літературою українською та іноземними мовами, вітчизняні та зарубіжні наукові/фахові та періодичні видання, кафедральні кабінети-бібліотеки, що працюють у режимі читальних залів). У структурі бібліотеки (<https://cutt.ly/O3NOAlc>) також працює відділ електронних інформаційних ресурсів, який функціонує на базі читального залу №2. Читальний зал електронної бібліотеки обладнаний комп'ютерами (у кількості 10 од), які під'єднані до мережі інтернет і забезпечують доступ до електронного каталогу, інституційного репозитарію, наукометричних баз, зокрема Web of Science і Scopus. В ННІ УФЖ функціонує 2 науково-дослідних центри та 4 навчально-наукові лабораторії до роботи яких активно долучаються і студенти. Здобувачі освіти мають вільний доступ до інфраструктури університету як в процесі навчання, так і у вільний час. НПП, гарант ОП та учасники відкритої зустрічі продемонстрували ЕГ наукові та науково-методичні доробки, які використовуються в освітньому процесі. НПП та здобувачі мають можливість опублікувати результати своїх досліджень у вигляді наукових та/або науково-методичних статей у збірниках, що видаються університетом, як-от: «Іван Огієнко і сучасна наука та освіта», «Наукові праці К-ПНУ імені Івана Огієнка: Філологічні науки», «Наукові праці К-ПНУ імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів» та ін. Усі науково-методичні матеріали, необхідні для навчання, розміщено в системі Moodle, директор бібліотеки Климчук Л.В. відзначила також, що викладачі активно наповнюють репозитарій власними науковими та науково-методичними працями. Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичні матеріали забезпечують досягнення визначених ОП «Українська мова і література» спеціальності 035 Філологія цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти та викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. На зустрічі директор бібліотеки Климчук Л.В. розповіла, що фонди Бібліотеки К-ПНУ налічують понад мільйон документів (екземплярів книг та інших матеріалів). Бібліотека має 9 читальних залів і 2 абонементи, які забезпечують здобувачів освіти та викладачів необхідними навчальними посібниками, підручниками, навчально-методичними матеріалами. Бібліотека надає послуги як офлайн, так і онлайн. Завдяки віртуальній довідці здобувачі освіти можуть замовити підбір літератури та інформаційних ресурсів за темою, зокрема пошук та підбір інформаційних ресурсів із фонду відділу рідкісних видань, оформлення списку літератури, визначення УДК та ін. Бібліотека університету пропонує індивідуальні консультації з широкого кола питань, які стосуються дослідження, навчання та викладання. Бібліотека надає доступ до баз даних Web of Science і Scopus. У здобувачів освіти є персональний доступ до методичного забезпечення дисциплін через платформу Moodle і репозитарій. Фонди репозитарію містять кваліфікаційні роботи студентів, дисертації аспірантів та докторантів, навчально-методичне забезпечення, наукові праці співробітників Навчально-науковий інститут української філології та журналістики та інших структурних підрозділів (<https://cutt.ly/D3NOCrw>). Університет забезпечує безоплатний доступ до всіх інформаційних ресурсів ЗВО. Викладачам надається вся необхідна апаратура та приміщення, для якісного проведення пар. Приміщення ЗВО є відкритими для учасників освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти безоплатно мають можливість перевірити свої наукові роботи на плагіат через програму «Unicheck». Інститут проводить всеукраїнські та міжнародні наукові й науково-практичні конференції, у яких здобувачі ОП «Українська мова і література» можуть брати безоплатну участь. ЕГ переконалася в тому, що інфраструктура університету надає здобувачам можливість проводити культурно-мистецькі заходи, займатися волонтерською діяльністю, корисно і цікаво проводити дозвілля. К-ПНУ забезпечує здобувачів освіти гуртожитком.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

З метою аналізу безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти проведено огляд матеріально-технічної бази 1-го корпусу університету, де реалізовується ОП, гуртожитку № 1, де проживають здобувачі ОП «Українська мова і література», а також опитано здобувачів у т.ч. і представників студентського самоврядування (Зустрічі 4 та 5). Всі приміщення університету обладнані куточками пожежної безпеки (вогнегасники, пожежні рукави, план евакуації), безпеки праці (інструкції як діяти у небезпечних ситуаціях та як надавати першу медичну допомогу), відкритий доступ до запасних виходів, які ведуть до укриття. На коридорах є вказівники, де знаходиться укриття, а в укриттях є стільці, невелика кількість парт, питна вода. Учасники освітнього процесу ознайомлені з порядком дій у разі отримання сигналу «Повітряна тривога». В університеті працює соціально-психологічна служба, яка дбає про ментальне здоров'я здобувачів освіти та працівників, надає потрібні консультації та підтримку. Інфраструктура університету надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів освіти. Відеоматеріали ілюструють, що з навчальною та культурно-мистецькою метою використовуються 9 читальних залів Бібліотеки К-ПНУ. Для фізичного розвитку, збереження здоров'я здобувачів вищої освіти функціонує навчально-тренувальна база (футбольне поле, баскетбольний майданчик, бігові доріжки та ін.), яка працює з понеділка по п'ятницю з 7:00 до 19:00. ЗВО забезпечує здобувачів освіти гуртожитком, який ЕГ було продемонстровано у форматі відео-екскурсії. Кожен поверх гуртожитку обладнаний планами евакуації, вказівниками, як пройти до укриття, засобами протипожежної безпеки (вогнегасниками, пожежними рукавами, планами евакуації), які розміщені в доступних і помітних місцях. Умови проживання в гуртожитку є задовільними (обладнані кімнати самопідготовки, де студенти можуть готуватись до занять або відпочити, кухні, санітарно-гігієнічні кімнати). Також є медичний пункт. ЕГ було продемонстровано укриття та запасні виходи з гуртожитку. На задньому дворі гуртожитку облаштоване місце для гри у волейбол. Спортивний зал знаходиться у підвальному приміщенні і під час сигналу «Повітряна тривога» служить укриттям для здобувачів. Кімната укриття облаштована: вікна закладені мішками з піском, є лавки і ковдри, питна вода. В укритті відсутнє підключення до мережі інтернет і як стало зрозуміло під час відео-екскурсії, через товсті стіни, відсутній мобільний зв'язок. Студенти, які проживають в гуртожитку (Зустріч 4 та Огляд МТБ (відеоекскурсія)) зауважили, що їм дозволяють покращувати умови проживання в кімнатах власним коштом, але це потрібно попередньо узгодити з керівництвом гуртожитку. Також наявна кількість місць у гуртожитках ЗВО дозволяє студентам проживати у кількомісних кімнатах по одному, якщо ті мають фінансову можливість. Огляд навчальних приміщень ННІ УФЖ, гуртожитку, а також укриттів підтвердив, що ЗВО дбає про безпеку здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Університет забезпечує всебічну підтримку здобувачам вищої освіти. Освітня підтримка та організаційна складова регламентується: «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/PUxu4YQ>), «Положенням про організацію опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/d4vIspk>), «Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти» (<https://cutt.ly/V4vIXpv>). Соціальна підтримка забезпечується заходами, які опираються на Концепцію виховної роботи в К-ПНУ імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/64vOJrd>) і регламентовані «Положенням про ППО студентів, аспірантів та докторантів К-ПНУ» та «Колективною угодою між адміністрацією та профспілковим комітетом студентів, аспірантів та докторантів К-ПНУ» (<https://cutt.ly/84vHseg>). Експертна група у ході розмови зі здобувачами освіти переконалася, що студенти отримують необхідну інформацію на веб-сайті університету, від кураторів академгруп, керівництва інституту, кафедр, гаранта ОП, викладачів. Активними є органи студентського самоврядування: Студентський сенат (<https://ssg.kpnu.edu.ua/>), Профком студентів, аспірантів, докторантів (<https://cutt.ly/HVUO5fK>) та Студентська рада ННІ УФЖ. Спікер студентського сенату О.Яворська відзначила, що студентське самоврядування бере активну участь в адаптації першокурсників, організації студентського дозвілля і підтвердила залученість до процедур вирішення конфліктних ситуацій. Голова Профкому студентів Ю.Штефанко розповіла про різні види соціальної підтримки для студентів, зокрема – соціальні стипендії, пільгове проживання в гуртожитку та матеріальні допомоги (зокрема, Профком видав по 1 тис.грн. всім здобувачам зі статусом внутрішньопереміщених осіб). На вході до навчального корпусу № 1 є скринька довіри, також функціонує телефон довіри. А отримати різного виду психологічну допомогу можна звернувшись до соціально-психологічної служби, яка окрім безпосередніх консультацій опікується майстернею психологічних тренінгів (<https://cutt.ly/Z4vXNaB>). Працевлаштуванню здобувачів сприяє інформаційна підтримка на сайті Відділу профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (<https://proforient.kpnu.edu.ua/>). Під час зустрічі студенти неодноразово наголошували, що задоволені рівнем надання усіх типів підтримки, розповіли про проект «Кава з ректором», а також, що можуть завжди звернутись з пропозиціями через гугл-форму «Спілкуємося з директором», яка розміщена на сайті Інституту (<https://cutt.ly/z4vC7sj>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО дотримується державних вимог щодо створення безперешкодного освітнього та життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Правила прийому до К-ПНУ імені Івана Огієнка в 2022 році (<https://vstup.kpnu.edu.ua/pravyula-pryjomu/>) містять положення про створення особливих умов для осіб з

інвалідністю для проходження ними вступних випробувань. У нормативних документах, зокрема «Положенні про організацію освітнього процесу в К-ПНУ» (<https://cutt.ly/iSwo68s>), передбачено «забезпечення спеціальним навчально-реабілітаційним супроводом та вільний доступ до інфраструктури Університету відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я» (п. 9.10.4). Для забезпечення реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами у ЗВО діють «Положення про організацію інклюзивного навчання в К-ПНУ» (<https://cutt.ly/pX9VxOJ>) та «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших осіб з числа маломобільних груп населення в К-ПНУ» (<https://cutt.ly/MMtkgxZ>). В останньому прописано дії відповідальних осіб та супроводжуючих щодо забезпечення зручності, комфортності, доступності до отримання послуг/перебування в університеті особам, що потребують допомоги. Вхід до гуртожитку №1, в якому проживають здобувачі, що навчаються на ОП «Українська мова та література», обладнаний рухомим пандусом. Біля пандусу є кнопка виклику чергового (інформація продубльована і шрифтом Брайля). Такі кнопки є і біля входу до навчального корпусу, в якому провадиться освітня діяльність за ОП, що акредитується. На ОП «Українська мова і література» здобувачі з особливими освітніми потребами відсутні, натомість керівництво ННІ УФЖ відзначило, що за наявності таких здобувачів інститут має можливість планувати розклад таким чином, щоб заняття у групах, де є такі студенти відбувалися в аудиторіях, які розташовані на першому поверсі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику попередження, профілактики і вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО прописано в «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у К-ПНУ» (<https://cutt.ly/e3oeJib>). Запобігання та вирішенню конфліктних ситуацій, які пов'язані із проявами академічної доброчесності сприяє «Кодекс академічної доброчесності К-ПНУ» (<https://cutt.ly/MVUXcHo>) та «Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти К-ПНУ» (<https://cutt.ly/V4bZ7t7>). Правила, стандарти, процедури щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності Університету визначено Антикорупційною програмою К-ПНУ на 2021–2023 рр. (<https://cutt.ly/CMtkxEu>). Бесіди, проведені зі здобувачами освіти, випускниками, академічним персоналом, не виявили випадків дискримінації або корупції. Огляд МТБ підтвердив наявність у корпусі, де розташований ННІ УФЖ «Скриньки довіри». Здобувачі освіти розповіли, що вони можуть звернутися до кураторів, директора, представників студентського сенату, якщо виникають труднощі або конфліктні ситуації, і вони допоможуть вирішити їх. Слободян С.О. – заст.голови студентської ради гуртожитку №1, відзначила, що між студентами, які живуть у гуртожитку бувають сварки побутового характеру, але їх вдається швидко вирішити з допомогою коменданта. Яворська О.І. – спікер студ.сенату, Штефанко Ю.В. – голова профкому студентів, аспірантів та докторантів, Швець А.О. – голова студ.ради ННІ УФЖ відзначили, що студентське самоврядування готове відстоювати права та інтереси здобувачів освіти, хоча наголосили, що ще не мали такої практики через відсутність конфліктних ситуацій. Під час спілкування зі здобувачами (Зустріч 4) ЕГ встановила, що студенти не повною мірою ознайомлені з порядком дій у конфліктних ситуаціях, зокрема тих, які пов'язані з оскарженням оцінки. Так, Кушнір А. на питання про те скільки часу вона має, щоб подати заяву, зазначила, що оскаржити оцінку вона може будь-коли, коли її помітила. На фінальній зустрічі Кобильник В.В. зазначив, що «якби були конфліктні ситуації, то вони (здобувачі – прим. ЕГ) би точно дізналися, як це зробити». На думку ЕГ, вчасне й повне інформування здобувачів щодо порядку вирішення конфліктних ситуацій є важливою умовою забезпечення якості вищої освіти та захищає усіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Для провадження освітньої діяльності за ОП «Українська мова і література» використовується потужна матеріально-технічна база (просторі навчальні приміщення, оснащені мультимедійними засобами; 2 абонементи бібліотеки та 9 читальних залів; спортивні зали, наявність навчально-тренувальної бази; гуртожиток з достатньою кількістю вільних місць для поселення здобувачів), належне навчально-методичне забезпечення (на кафедрах і в бібліотеці), що сприяє досягненню цілей освітньої програми і програмних результатів навчання. Навчальний корпус та гуртожиток доступні для здобувачів з особливими освітніми потребами, обладнані засобами протипожежної безпеки, укриттями. Студентський сенат і профком представляють інтереси здобувачів, зокрема під час війни допомагають здобувачам із категорії внутрішньо переміщених осіб. Соціально-психологічна служба надає психологічну допомогу здобувачам освіти та працівникам, проводить психологічні тренінги. Вищезазначена інформація, а також функціонування в ННІ УФЖ науково-дослідних центрів та навчально-наукових лабораторій та долучення до їх діяльності здобувачів є позитивними практиками в контексті Критерію 7.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Укриття гуртожитку №1, де проживають здобувачі ОП «Українська мова і література», не обладнане доступом до мережі Інтернет, а також через товсті стіни там відсутній мобільний зв'язок. Рекомендуємо ЗВО встановити в

укритті точку Wi-fi, аби здобувачі не втрачали під час сигналу «Повітряна тривога» зв'язку з рідними та друзями, а також могли продовжувати навчання, перебуваючи в безпечному місці. 2. Здобувачі не повною мірою ознайомлені з порядком дій у конфліктних ситуаціях. З метою повного і своєчасного ознайомлення здобувачів з їхніми правами та обов'язками у разі виникнення конфліктних ситуацій рекомендуємо кураторам академічних груп протягом перших двох місяців навчання ознайомлювати студентів з відповідними порядками або змінами до них.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом освітнє середовище та матеріальні ресурси К-ПНУ відповідають вимогам Критерію 7; вирішальними підкритеріями для встановлення рівня відповідності стали підкритерії 7.1-7.5, а саме: високий рівень матеріально-технічної бази, належне навчально-методичне забезпечення, комунікація здобувачів освіти з різними структурними підрозділами університету, створення умов для осіб з особливими освітніми потребами. Проте потребує вдосконалення система інформування здобувачів про порядок дій у разі виникнення конфліктних ситуацій. Рекомендації, надані щодо підкритерію 7.6, наявні, але не мають критичного значення і можуть бути опрацьовані ЗВО в найкоротші терміни. Освітня діяльність за сьомим критерієм відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Моніторинг ОП є важливою складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються «Положенням про освітні програми в К-ПНУ» (<https://cutt.ly/MPaUYa>). Як зазначено у Відомостях СО, перегляд ОП може відбуватися щороку, а за потреби – двічі на рік. Відповідно до процедури, перегляд освітніх програм відбувається з урахуванням результатів публічного обговорення із залученням усіх стейкхолдерів. Зміни затверджуються на засіданні Вченої ради К-ПНУ. ОП «Українська мова і література» була затверджена у 2016 (прот. № 4 від 28.04. 2016 р.) році і з того часу оновлюється щорічно (прот. № 6 від 30.05. 2017 р.; прот. № 2 від 05.03. 2018 р.; прот. №8 від 29.8. 2019 р.; прот. №3 від 28.05.2020 р.; прот. №4 від 25.03.2021 р.; наказ №46-ОД від 12.04.2022 р. та наказ №119-ОД від 30.09.2022 р.). У 2019 р. ОП було приведено до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Проект ОП «Українська мова і література» 2022 р. було своєчасно оприлюднено на офіційному сайті кафедри української мови (<https://cutt.ly/OPmbEa8>) для публічного обговорення. На зустрічі з фокус-групами ЕГ переконалася, що всі учасники освітнього процесу та зовнішні стейкхолдери (роботодавці і частково випускники) брали участь в обговоренні проекту ОП і надавали свої пропозиції та рекомендації шляхом заповнення гугл-форми та під час обговорення на засіданнях кафедри. ЕГ звертає увагу на відкритість процесу обговорення проекту ОП «Українська мова і література» й позитивну практику оприлюднення таблиці наданих пропозицій для вдосконалення ОП. За результатами публічного обговорення ОП «Українська мова і література» у 2021-2022 р. було враховано пропозиції та рекомендації всіх стейкхолдерів: скориговано формулювання ПРН18, додано ПРН 20-22, уведено ОК «Українська когнітивна лінгвістика» та «Навчальна фахова філологічна практика», розширено каталог вибіркових дисциплін професійної підготовки, у зміст окремих ОК внесено зміни на основі напрацювань НПП та науково-дослідних лабораторій і центрів ЗВО.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Позиція здобувачів вищої освіти враховується під час перегляду ОП «Українська мова і література» й аналізується в процесі обговорення результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу на засіданнях кафедри української мови (прот. №14 від 19.11.2019 р.; прот. № 2 від 06.11.2020 р., прот. №16 від 15.11.2021 р., прот. №15 від 15.11.2022 р.). Серед основних опитувань, які проходять здобувачі і які безпосередньо мають вплив на процес моніторингу й удосконалення ОП: 1) ОП «Українська мова і література» у баченні здобувача вищої освіти (<https://cutt.ly/G3gHs6T>); 2) Обговорення проекту ОПП "Українська мова і література" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.01 Українська мова та література, галузі знань 03 Гуманітарні науки (2022) (<http://surl.li/dkcp>); 3) «Викладач очима студента» (<https://cutt.ly/6BLlnzF>). Також на сторінці НМЦ забезпечення якості освіти є рубрика Система опитування якості освітнього процесу (<https://cutt.ly/x293NqL>), де висвітлено інші анкетування, до яких систематично долучаються здобувачі. Студентське самоврядування Університету займає активну позицію та бере участь у вдосконаленні якості вищої освіти, через

представництво у Вчених радах та Комісіях ЗВО. Надані Гарантом протоколи засідань кафедри української мови свідчать про долученість студентів до вдосконалення ОП. Зокрема, у 2021–2022 р. здобувачі пропонували ввести до ОП зарубіжну літературу, дипломатію, редагування (особливості редагування тексту, наукове редагування), культуру української мови. При цьому важливими показниками є те, що у 2021 р. 50% (у 2022 р. – 60%) опитаних зазначили, що не всі навчальні дисципліни, які вони вивчають (вивчили) потрібні для їхньої професійної діяльності. Здобувачі наголошували також на необхідності збільшення кількості практичної підготовки. Під час спілкування зі студентами (Зустрічі 4 та 5) ЕГ переконалася в їх долученості до вдосконалення ОП та провадження освітньої діяльності за нею. В.Доннікова відзначила, що ініціювала розширення кола дисциплін етнолінгвістичного напрямку, результатом стало розширення переліку ВОК дисциплінами «Ономастикон української мови: антропоніміка», «Літературне краєзнавство», «Етнолінгвістика» та ін.; здобувачка відзначила, що її група клопотала про введення дисциплін, спрямованих на вивчення культури української мови та мовлення, результатом чого стало введення до ВОК «Інноваційні процеси в сучасній українській мові: правовисні норми», «Еристика» та ін. А.Кушнір розповіла, що її група клопотала про зміни в програмі навчання англійської мови (полегшення завдань відповідно до рівня знань студентів), що викладач урахувала. ЕГ констатує зацікавленість ЗВО в залученні здобувачів освіти до процесу періодичного перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Університеті співпраця з роботодавцями координується через Раду роботодавців К-ПНУ, яка у своїй діяльності керується «Положенням про зв'язки з роботодавцями та сприяння працевлаштуванню випускників К-ПНУ» (<https://cutt.ly/3zoqQOA>) та «Положенням про Раду роботодавців у К-ПНУ» (<https://cutt.ly/ZIFpHv8>). Зі складом Ради роботодавців можна ознайомитися на сайті Відділу профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (<https://proforient.kpnu.edu.ua/sklad-rady-robotodavtsiv/>). З метою вдосконалення й покращення конкурентоспроможності здобувачів вищої освіти, у ЗВО є практика залучення роботодавців до процесу моніторингу й удосконалення ОП. Роботодавці та професіонали-практики долучаються до моніторингу ОП через анкетування (<http://surl.li/dkcre>). Серед пропозицій роботодавців у 2021–2022 рр. – збільшити обсяг практичної підготовки, розширити бази навчальної філологічної і виробничої філологічної практики, виділяти більше часу на набуття навичок діловодства, літературного редагування та коректури, доповнити блок літературознавчого циклу й додати ОК «Комунікативні технології», «Українознавство», «Термінологія музеєзнавства». Обговорення ОП відбулося й на засіданні Ради роботодавців (прот. №3 від 06.05.2022 р.). На зустрічі представники роботодавців зазначали, що вони ознайомлювалися з ОП ще на етапі її розробки і в подальшому планують продовжувати активно долучатися до її удосконалення. Інтереси та позиції потенційних роботодавців щодо якості частково виявляються й через рецензування ОП «Українська мова і література». Серед стейкхолдерів-рецензентів ОП 2022 р.: І.Шелепницька, завідувач відділу інформаційної діяльності, взаємодії з органами влади та інститутами громадянського суспільства апарату виконавчого комітету Кам'янець-Подільської міської ради, кандидат наук з державного управління; Т.Карпова, директор ТОВ «Кам'янець-Подільське бюро подорожей та екскурсій». Рецензії є схвальними, без зазначення рекомендацій. На зустрічах з ЕГ (Зустріч 7 та Відкрита зустріч) роботодавці відзначили, що університет долучає їх до освітнього процесу за ОП у якості запрошених лекторів (Н.Баштова, І.Мацко, З.Мацюк, Т.Тищенко, І.Царалунга, С.Шабат-Савка та ін.); співпраця також відбувається в робочому порядку під час спільних заходів, проведення практики.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У К-ПНУ дійсно існує практика збирання, аналізу й урахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП, що представлено в анкеті випускника (<https://cutt.ly/l2XLNJs>). У ЗВО функціонує відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (<https://proforient.kpnu.edu.ua/>), діяльність якого направлена на моніторинг працевлаштування випускників, реалізацію права студентів і випускників на працю, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, збирання інформації про видатних випускників та ін. Керівник відділу В.Адамовський розповів ЕГ, що на сторінці відділу щотижнево оновлюється рубрика Банк вакансій, а сприяння працевлаштуванню є пріоритетним напрямком роботи відділу. Кафедри також підтримують зворотний зв'язок з випускниками, залучаючи їх до різноманітних заходів, зокрема: конференцій, відкритих лекцій, інших професійних подій. Приклади життєвого й кар'єрного шляху відомих випускників, інформацію про яких розміщено на сторінках кафедр (<https://cutt.ly/K3mtoEe>; <https://cutt.ly/I8syP4w>; <https://cutt.ly/hSkNTqi>), слугують взірцем для здобувачів освіти. На зустрічах ЕГ встановила, що більшість випускників університету попередніх років працевлаштована за фахом. Значна частина випускників продовжує навчання на магістерських та аспірантських програмах ЗВО, окремі випускники працевлаштовані в Університеті (О.Трофимюк, Ю.Бандуровська та ін.). Великою перевагою є те, що випускники попередніх років уже стали роботодавцями. ЗВО долучає випускників і до процесу вдосконалення ОП: до складу проектної групи входить випускниця ОП Д.Цегельник. Окремі випускники (А.Козярук, В.Крива, О.Трофимюк) зазначили, що заповнювали анкету (<http://surl.li/dkcre>), решта випускників, які були присутні на зустрічі відзначили, що їхня співпраця з ЗВО має неформальний характер і відбувається через особисте спілкування з викладачами кафедр.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до «Положення про освітні програми в К-ПНУ» (<https://cutt.ly/MPaUYaY>) з урахуванням «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в К-ПНУ» (<https://cutt.ly/5Uxij64>) перегляд ОП відбувається щороку за результатами моніторингу якості надання освітніх послуг та опитувань здобувачів освіти, випускників, НПП, роботодавців та інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів) щодо актуальності, якості освітньої програми. Анкетування проводить як НМЦ забезпечення якості освіти, так і випускова кафедра. Планом роботи К-ПНУ на II семестр 2022-2023 н.р. (<https://kpnu.edu.ua/universityet/plan-roboty-universityetu/>) передбачено моніторинг стану функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті (п.55); підготовка проєктів наказів, розпоряджень, положень, пам'яток, заходів з питань забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) університету, дотримання принципів академічної доброчесності (п.80); опитування учасників освітнього процесу в університеті через анкети системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти з питань якості організації освітнього процесу (п.86); співпраця з органами студентського самоврядування університету з питань контролю за якістю освітньої діяльності та забезпечення якості вищої освіти університету (п.96); моніторинг успішності здобувачів вищої освіти (п.103); анкетування здобувачів вищої освіти університету з питань якості організації освітнього процесу, аналіз отриманої інформації (п.106) та ін. Про відсутність суттєвих недоліків у процесі реалізації ОП на зустрічах з ЕГ зазначали і НПП, і здобувачі, і представники допоміжних (сервісних) підрозділів. Упродовж здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості було з'ясовано та усунуто незначні недопрацювання, зокрема, відповідно до нормативних і розпорядчих локальних документів, на ОП посилено роботу НПП із підготовки праць у наукові журнали баз Scopus і WoS (Л.Марчук, О.Парицький, А.Попович, Н.Шеремета, Н.Ладиняк, Н.Дзюбак), започатковано проведення наукової конференції здобувачів (<https://cutt.ly/k28PwD7>), розширено перелік ВОК.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Українська мова і література» проходить первинну акредитацію. Разом з тим ЗВО враховує зауваження та пропозиції, висловлені для інших ОП К-ПНУ, що проходили акредитацію. Зокрема, в Університеті затверджено «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у К-ПНУ» (<https://cutt.ly/O8iKNmB>) та оновлено «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ» (<https://cutt.ly/38iLdmp>), сформовано Каталог навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти К-ПНУ (<https://cutt.ly/JSehkn>). Гарант та НПП підтвердили ЕГ інформацію надану у Відомостях СО щодо активізації роботи над створенням електронних навчальних і навчально-методичних видань, поповненням репозитарію, посиленням публікаційної активності НПП з проблематики ОК (зокрема й у збірниках баз Scopus, WoS), урахуванням відповідності тем стажування ОК, введенням до літератури в силабусах і робочих програмах джерел іноземними мовами та напрацювань НПП тощо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Аналіз отриманої інформації під час проведення акредитаційної експертизи дає можливість ЕГ стверджувати, що в К-ПНУ імені Івана Огієнка сформовано високу культуру якості, яка сприяє постійному розвитку ОП «Українська мова і література». Академічна спільнота розглядається університетом як фактор сприяння розвитку ОП і забезпечення/підвищення якості освітньої діяльності за ОП. Зустріч з представниками різних кафедр, викладачі яких забезпечують реалізацію ОП, відобразила їхню досить активну позицію щодо впливу на процедури забезпечення якості. Процедури внутрішнього забезпечення якості ОП передбачають: здійснення моніторингу й періодичного перегляду ОП із залученням усіх стейкхолдерів; оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників «Викладач очима студентів»; використання системи рейтингового оцінювання діяльності НПП; підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Зустрічі ЕГ з фокус-групами засвідчили, що до процесу внутрішнього забезпечення якості ОП «Українська мова і література», а також до підвищення якості надання освітніх послуг залучено всіх учасників освітнього процесу, зокрема здобувачів, НПП і роботодавців.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В Університеті сформовано високу культуру якості, яка сприяє постійному розвитку ОП «Українська мова і література». Створено розгалужену систему моніторингу якості надання освітніх послуг. Перегляд ОП відбувається з урахуванням результатів публічного обговорення із залученням стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, роботодавців), які брали участь в анкетуваннях, засіданнях випускової кафедри, засіданнях Ради роботодавців і надавали свої пропозиції та рекомендації щодо змін до ОП. Важливим показником є відкритість

процесу обговорення проєкту ОП й оприлюднення на сайті кафедри української мови таблиці щодо наданих пропозицій для вдосконалення ОП під час публічних обговорень. Взаємодія зі стейкхолдерами щодо процесу періодичного перегляду ОП має регулярний характер. Роботодавці залучаються до реалізації ОП також як гостьові лектори та керівники баз практик. Система забезпечення якості у ЗВО вчасно реагує на виявлені недоліки в ОП, а також ураховує досвід акредитації інших ОП Університету. ЗВО дослухається до пропозицій здобувачів щодо перегляду ОК, що було підтверджено під час інтерв'ювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ констатує недостатнє залучення випускників до процесу моніторингу та удосконалення ОП і рекомендує: 1) гаранту протягом 2023-2024 навчального року активізувати практику проведення опитувань випускників ОП; 2) відділу профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету розглянути можливість створення Асоціації випускників з метою розбудови спільноти Університету шляхом встановлення постійного дієвого зв'язку з випускниками, зокрема з тими, що живуть і працюють за кордоном.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В Університеті сформована висока культура якості освіти, наявна розгалужена система моніторингу якості надання освітніх послуг, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності ОП «Українська мова і література». Стейкхолдери ОП беруть активну участь у системі забезпечення культури якості освіти. Більшої уваги потребує залучення до моніторингу якості ОП та її вдосконалення випускників ОП. Зважаючи на загальну відповідність освітньої діяльності вимогам підкритеріїв (8.1-8.7) оцінювання якості освітньої діяльності, наведені позитивні практики ОП, а також некритичний характер зауваження (підкритерій 8.4), ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка є чіткими, зрозумілими і регулюються документами, розробленими з урахуванням вимог чинного законодавства. Нормативні документи розміщені на сайті ЗВО у вільному доступі, а саме: - Статут К-ПНУ (<https://cutt.ly/HUZSv3e>); - Правила внутрішнього розпорядку К-ПНУ (<https://cutt.ly/yTLKA40>); - Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (<https://cutt.ly/PUxu4YQ>); - Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти К-ПНУ (<https://cutt.ly/V4bZ7t7>) та Кодекс академічної доброчесності К-ПНУ (<https://cutt.ly/MVUXcHo>); - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ (<https://cutt.ly/A4bCqBo>); - «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у К-ПНУ» (<https://cutt.ly/e3oeJib>). Решта документів, якими регулюються права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, своєчасно оприлюднюються на сайті Університету на сторінці Публічна інформація (<https://kpmu.edu.ua/publicna-informatsiia/>). Під час зустрічей учасники освітнього процесу підтвердили ЕГ, що знають правила й процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, мають змогу легко ознайомитися з нормативною базою ЗВО. Під час зустрічей ЕГ з учасниками освітнього процесу в межах акредитаційного візиту не було виявлено скарг щодо порушення їх прав.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сторінці кафедри української мови (<https://cutt.ly/OPmbEa8>) розміщено проєкт ОП «Українська мова і література» 2022 року. На сторінці також можна ознайомитися з навчальним планом, робочим навчальним планом (1 курс), рецензіями. Залишити зауваження чи пропозиції можна заповнивши гугл-форму. На сторінці опубліковано таблицю пропозицій стейкхолдерів за лютий 2022 року. ЕГ хоче відмітити наявність документу Інформаційний

пакет ОП (<https://cutt.ly/h4bBt7V>), адже така довідка всебічно висвітлює переваги програми та розкриває особливості не тільки освітнього процесу, а й позанавчального життя здобувачів і є, на погляд ЕГ, корисною не тільки для стейкхолдерів, які беруть участь в обговоренні ОП, а й для потенційних вступників.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітня програма «Українська мова і література» розміщена на сторінці кафедри української мови (<https://cutt.ly/48i0veb>), а також у розділі Освітні програми К-ПНУ (<https://cutt.ly/Z8ioddS>). У структурі самої ОП розкривається її мета, основний фокус, особливості, загальні та фахові компетентності, програмні результати навчання, перелік освітніх компонент тощо. На сайті кафедри розміщено силабуси та робочі програми навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/c3nrDTU>). Програми практик та методичні рекомендації до написання курсових робіт бакалавра є у вільному доступі на сайті кафедри української мови (<https://um.kpnu.edu.ua/kursovi-roboty/>). Для доступу до електронних курсів дисциплін, навчально-методичних матеріалів здобувачі вищої освіти використовують систему Moodle – внутрішню систему електронного навчання в Університеті. ЕГ констатує, що вся інформація, що стосується ОП «Українська мова і література», подана в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформація щодо цілей, змісту, форм навчання за ОП «Українська мова і література» є публічною, міститься у відкритому доступі на офіційних ресурсах ЗВО і є достатньою для інформування стейкхолдерів. Університетом визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Нормативна база оприлюднена у відкритому доступі на сайті Університету. Позитивною практикою є створення Інформаційного пакету ОП, що дозволяє ознайомитися з усіма аспектами освітньої діяльності під час реалізації ОП, а також показує особливості функціонування ОП в структурі Університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОП, підкритерії 9.1, 9.2 та 9.3 повністю відповідають вимогам дев'ятого критерію. Вся інформація для учасників освітнього процесу є у вільному доступі на сайті Університету. Беручи до уваги позитивні сторони, ЕГ вважає, що ОП за Критерієм 9 відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дяченко Наталія Миколаївна

Члени експертної групи

Діброва Ольга Віталіївна

Москальчук Ганна Олексіївна